

36. GENEL KURUL AÇILIŞ KONUŞMASI

Rsım KUTLURTR

VÖnetim Kurulu Başkanı

07.03.1998

Dönem içerisinde kaybettiğimiz işçilerimiz, meslektaşlarımız ve sektörümüzün tüm çalışanlarını anarak sözlerime başlamak istiyorum ve 36. Genel Kurulumuza hoş geldiniz diyorum.

Ülkemizin bilinen genel sıkıntıları ile madencilik sektörünün ve meslektaşlarımızın sorunlarının çözümünde önemli bir ilerleme sağladığı 2 yılı daha geride bıraktık. Sektörümüzün, hukuki, teknik, teknolojik, yatırım ve yapısal sorunları halen devam etmektedir. Bu sorunlar her boyutu ile ele alınmazsa daha uzun yıllar madencilik sektörü istenen seviyeye ulaşamayacaktır.

Kamu sektöründe, devlet üretimden çekileceği gerekçesiyle idame ve iyileştirme yatırımları dahi yeterli düzeyde yapılmamıştır. KAMU SEKTÖRÜ CİDDİ SIKINTILAR İÇERİSİNDEDİR. Nasılsa özelleştirilecek anlayışı bu kurumları olumsuz noktalara getirmiştir. Politik müdahalelerle liyakat-beceri birikimine bakılmaksızın yapılan atamalar, çalışanlar üzerinde olumsuz etkiler yapmıştır. Çalışanlar artık geleceğini göremez hale gelmiştir, uzun yıllardan beri tartışılan ÖZELLEŞTİRME çalışmaları yargıdan dönmüştür.

Değerli Meslektaşlarım,

Kamu kurumlarını bu yapıları ile savunmak mümkün değildir. Madenlerin özelleştirilmesi süt fabrikasının özelleştirilmesiyle bir tutulamaz. Özelleştirmede her sektör ayrı değerlendirilmelidir.

Özel sektörümüzde yeterli teknik, teknolojik ve sermaye birikimi olduğu söylenemez. Daha da önemlisi ülkemizde ve sektörümüzde denetim mekanizmaların iyi çalıştığı da söylenemez. Önce alt yapıların hazırlanması gerekir, ülkemizde özelleştirme başbozuk ve talancı bir anlayış ile yürümektedir. Kamu kaynakları birilerine peşkeş çekilmektedir.

Mülkiyetin kamuda ya da özel sektörde olması önemli değil. Önemli olan bilimin teknolojinin ve mühendisliğin gereklerine göre üretimin en verimli biçimde yapılmasıdır. Çünkü madenler bir kere üretilir, üretimden maksimum faydanın sağlanmalıdır.

Değerli Meslektaşlarım,

Bir ülkenin zengin yeraltı kaynaklarına sahip olması o ülkenin gelişmişliğinin göstergesi değildir. Dünyada yeraltı zenginliklerine sahip bir çok ülke, gelişmişlik düzeyinin altındadır. Doğal kaynaklara sahip olmayan bir çok ülke de gelişmiş ülkeler katagorisinde

yer almaktadır; örneğin Japonya. Önemli olan bu kaynakların nasıl değerlendirilmiştir.

Cevherlerin tuvönan olarak ihraç edilmesinin ülkemize yeterli düzeyde fayda sağlamayacağı gerçeğini unutmamalıyız. Krom, bakır, demir cevherleri tükenme noktasına gelmiştir. Maden arama politikaları yeniden ele alınmalı, devletin arama ve altyapı hazırlama konusunda çok şeyler yapması gerektiği görüşünderiz.

Gelecekte ülkemizin, tuvönan olarak ihraç edilen cevherlerin temininde ciddi sorunlarla karşılaşacağından kimsenin kuşkusu olmasın. İhracatı nihai ürüne ya da mamul maddeye dönüştürdükten sonra gerçekleştirmek en doğru yöntemdir. Hala bir çok endüstriyel hammadde uç ürüne dönüştürülmeden ihraç edilmektedir.

Türkiye, izlenen yanlış politikalar sonucu yüz milyonlarca dolar ödeyerek hammadde ithal etmektedir. Yanlış kömür politikaları sonucu kömürlerimiz iyi değerlendirilememiş, 'çeşitli etkenlerin sonucu oluşan hava kirliliği faturası yerli kömürlerimize kesilmiştir. 80'li yılların başında geçici olarak uygulanan kömür ithalatı, günümüze kadar gelmiş, başta özel sektör olmak üzere ,kömür ma-

denciliğimiz ciddi sorunlarla karşı karşıya kalmıştır.

Değerli Meslektaşlarım,

Sanayinin ana girdisi madensel hammaddelerdir. Dünyada, başta gelişmiş ülkeler olmak üzere hammaddeye sahip olma konusunda ciddi mücadeleler devam etmektedir. Gelişmiş bir Türkiye bugün tükettiğinin 4-5 katı hammadde tüketecektir.

Bu hammadde nasıl karşılanacak? Öz kaynaklarımız nelerdir? Teknik ve teknolojik özelliklerini gerçekçi biçimde saptayabildik mi ? Bugün için saptadığımız söylenemez.

Ne tür bir arama politikası izleyeceğiz ? Yeterli düzeyde arayabiliyor muyuz? Ne kadarı özkaynaktan karşılanacak, ne kadarı ithal edilecek. Bu sorulara yanıt bularak, gelecekle ilgili politikalar oluşturmalıyız. Odamız, sektörümüzün sorunlarını her boyutu ile ele almıştır. Teknik kongrelerde ve sempozyumlarda sunulan bildirimlerde sorunlar ve çözüm önerileri ortaya koymuştur. Sorun yetkililerin bu ürünlere gereken hassasiyeti göstermemesinden kaynaklanıyor. Bizler görevlerimizi yapmaya devam edeceğiz. Yapılacak olan çalışmalara elimizden gelen

katkısı ve desteği vereceğimizi belirtmek isterim.

Sektörün, sorunlarının çözümü kısa-orta ve uzun vadeli devlet politikaları çözülebilir. Hükümetlere göre değişen politikalar, bugünkü olumsuz tabloyu ortaya çıkarmıştır. Aramadan,-üretim ve pazarlamaya kadar madencilik sektörü yeniden ele alınmalı ve yapılandırılmalıdır. Şayet bunlar yapılmazsa; ülkemiz yakın bir gelecekte hammadde sıkıntısına girebilir.

Yanlış politikalar sonucu, 90 lı yılların başından beri yatırım yapılmayan enerji sektöründe ise bugün elektrik darboğazı gündeme gelmiştir. Termik santrallerin ve bu santrallere bağlı kömür saha-

larının 20 yılına özel sektöre devri, birçok belirsizliği içermektedir. Bu devir, kanuni boşluklar nedeniyle yargıdan dönmüş, çalışanların geleceklerinin ne olacağı hususunda bir çok soru işaretleri bulunmaktadır. Bu alanın ve elektrik dağıtım şebekelerinin bir çoğuna büyük medya kuruluşları talip olmuştur. Burda bir çelişki var. Medya hem kamu görevi yapacak, halkın sıkıntılarını dile getirilecek, hemde enerji üreterek dağıtım yapacak. Anlaşılır gibi değil.

Türkiye enerji konusunda %60 dışa bağımlıdır. Özkaynaklara yönelik politikalar izlenmezse bu bağımlılık daha da artacaktır.

Zonguldak kömür havzası yıllardır tartışılıyor. Meclisin hazırladığı iki raporun gerekleri hayata geçirilmemiştir. Kurumla ilgili ciddi hiç bir çalışma yapılmadan, kim nereye atanır, kime ne olanaklar sağlanır, ağırlıklı olarak bu hesaplar yapılmaktadır. Havzanın sorunlarının çözümü konusunda Odamız çok şeyler söyledi. Söylemeye de devam edecektir. Etibank Genel Müdürlüğü 7 ye ayrılarak 7 ayrı KİT oluşturuluyor. Sonuçları hep beraber göreceğiz.

Değerli meslektaşlarım,

Hepimiz bu ülkede yaşıyoruz. Hem temiz güzel bir or-

tamda yaşamayı hedefleyeceğiz, hem de sanayileşeceğiz. Bu dengeyi mutlaka kurmalıyız. Bizler üretimden yana olmalıyız. Ancak ne pahasına olursa olsun, çevreyi kirleten, doğanın dengesini bozan bir üretimi savunamayız. Bu tür üretilere başta biz karşı çıkmalıyız ve çıkarıyoruz da. Maden Mühendisleri Odası, gereken önlemlerin alınarak üretimden yana politikalar izlemiştir. Ya çevre, ya madencilik dayatması yanlıştır. Bütün madenciler hesaplarını buna göre yapmalıdır. Bu ülkenin yeraltı kaynakları da, yer üstü kaynakları da bizim. Hepsinden en iyi şekilde faydalanmalıyız.

Bugün 6000'e yaklaşan üye sayımız var. Bilinçsizce açılan yeni maden mühendisliği bölümleri sonucu yüzlerce meslektaşımız aramıza katılmaktadır. Sektörümüze doğru dürüst yatırım yapılmadığından işsiz meslektaş sayımız gün geçtikçe artmaktadır. Kamu, çok torpilli kişilerin dışında mühendis almıyor. Özel sektörde ise tecrübe aranmakta, ağırlıklı olarak kanuni vecibeleri yerine getirmek üzere, komik ücretlerle mühendis istihdam edilmektedir. Odamız; asgari ücret tarife ri ve SMM hizmetleri uygulamaları ile üyelerimizin haklarını korumaya çalışmaktadır. Maden İşleri Genel Mü-

dürlüğünün bu uygulamalara destek vermesini istiyoruz.

ülkemizde uygulanan yanlış ekonomik politikalar; yatırımı değil, rantı teşvik etmiştir. Yıllarca düşürülmeye çalışılan enflasyon malesef %100 dolaylarında seyretmektedir. Devlet, parası olandan borç almakta, enflasyonun üzerinde faiz ödemektedir. Parası olan için hiç bir sorun yok. Ancak ücretli ve dar gelirli daha da yoksullaşmaktadır. Gelir dağılımında uçurumlar belirdi. Odamız rant ekonomisini değil, yatırım yapan-üreten bir ekonomik yapıyı savunmaktadır. Madenlerini en efektif biçimde üreten, nihai ürüne dönüştüren bir madencilik sektörü için mücadele etmekte, görüş ve öneriler oluşturmaktadır. Gelişmiş ülkelerdeki gibi insan hakları, bireyin özgürlüğünü, barışı, adil bir gelir dağılımını, çalışan herkesin grevli, toplu sözleşmeli sendikal haklarının olduğu, yani demokrasinin kurum ve kurulları ile yerleştirildiği ve geliştirildiği bir Türkiye istiyoruz.

Genel kurulun; sektörün ve üyelerimizin sorunlarının çözümünü doğrultusunda en iyi kararları alacağına inanıyor, hepimize en derin sevgi ve saygılarımı sunuyorum.